

Adatkezelés, szerzői jog

A szerzői jog védelem tárgya

A törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat

Szerzői jogi védelem alá tartozik az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása.

Ilyen alkotásnak minősül különösen:

- az irodalmi (szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) mű
- nyilvánosan tartott beszéd
- a számítógépi programozás és a hozzá tartozó dokumentáció (továbbiakban: szoftver) akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is
- a színmű, zenés színmű, a táncjáték és a némajáték
- a zenemű, szöveggel vagy anélkül
- a rádió és a televíziójáték
- a filmalkotás és más audiovizuális mű (együtt: filmalkotás)
- a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, könyomás útján vagy más hasonló módon létrehozott alkotás és annak terve
- a fotóművészeti alkotás
- lézer show
- gyerekrajz
- portréképek

A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem NEM FÜGG a menyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélétől.

A szerzői jog NEM VÉDI az ötletet

Nem tartoznak e törvény védelme alá a jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei, a bírósági vagy hatósági határozatok, a hatósági vagy más hivatalos közlemények és az ügyiratok, valamint a jogszabállyal kötelezővé tett szabványok és más hasonló rendelkezések. A szerzői jogi védelem nem terjed ki a sajtótermékek közleményeinek alapjául szolgáló tényekre vagy napi hírekre.

Valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.

A folklór (népművészeti minta) kifejeződései nem részesülnek szerzői jogi védelemben. E rendelkezés nem érinti a népművészeti ihletű, egyéni, eredeti jellegű mű szerzőjét megillető szerzői jogi védelmet.

Szakácskönyv: egyéni, eredeti

a szerzői jog védi a grafikát, a vizuális megjelenést

NEM VÉDI a receptet AZ ÖTLET NEM VÉDHEŐ

Parfüm: nem áll szerzői jogi védelem alatt

mert „iparosok” gyártják és nehéz az illatok meghatározása

A törvény hatálya

Olyan műre, amely először külföldön került nyilvánosságra, az e törvényben meghatározott védelem csak akkor terjed ki, ha a szerző magyar állampolgár, vagy ha a szerzőt nemzetközi egyezmény, illetőleg viszonyosság alapján védelem megilleti.

Adatkezelés, szerzői jog

A szerzői jog

- A szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző)
- A szerző természetes személy lehet -> ember
- A szerzői jog nem átruházható
- A tárgy megvásárlása csak jogosultságot ad nekünk pl: egy kiállításnál pénzt kérni a megtekintésért
- Szerzői jogi védelem alatt áll – az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül – más szerzők művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van.
- Pl: műfordítás másik nyelvre az eredeti szerzőtől engedélyt kell kérni pl: könyvnél, szoftvernél
- könyvből sem lehet filmet szabadon csinálni

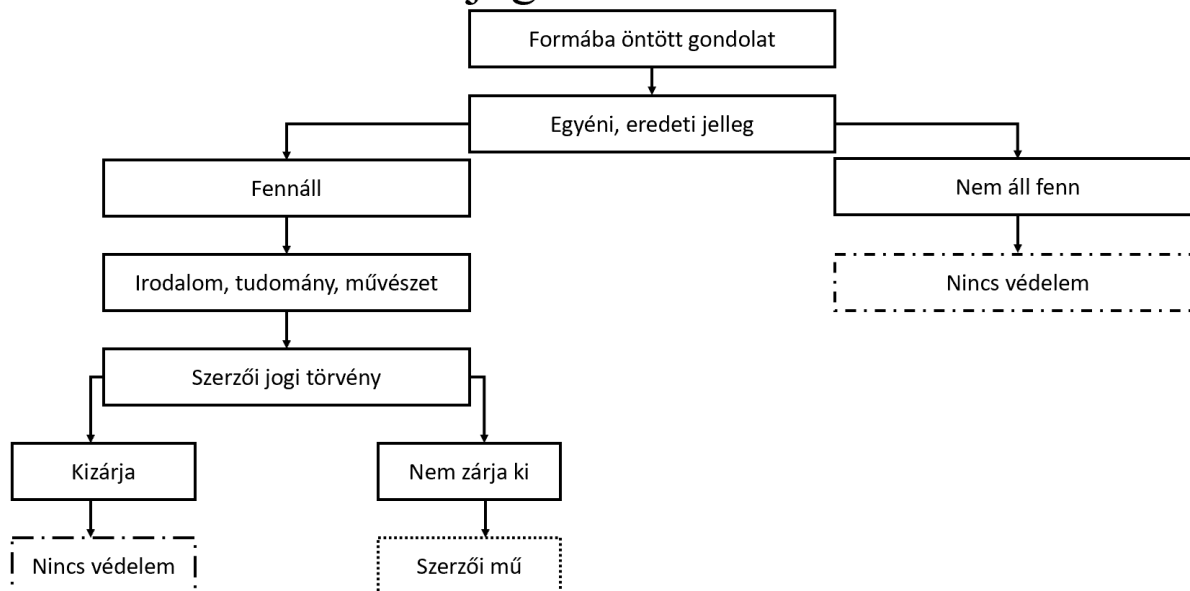
Szolgai másolat: ha lemásolok egy festett képet, nem kapok rá védelmet
Szoftver másolásnál sem kapok rá védelmet

Szerzői jogi oltalom

Automatikusan jön létre, az alkotás létrejöttékor, ingyenesen

Ha felkérünk valakit, hogy valósítsa meg az ötletünket, a szerzői jogi védelem, az alkotót illeti meg, nem az ötletgazdát

Szerzői jogi védelem keletkezése

A szerző

- Az a természetes személy aki a művet megalkotta. Akinek a tevékenysége eredményeként a mű létrejött.
- Szerzői jogi jogosult, aki nem vett részt a mű megalkotásában, de valamilyen oknál fogva szerzői jogokkal rendelkezik (átengedték neki a felhasználás jogát, munkavállalója által alkotott mű fölötti jogosultságok, öröklés).
- A szerzőség nem függ az alkotó személy korától.

**Az állatok nem lehetnek szerzők, kizárólag ember lehet
Mesterséges intelligencia sem, és annak a megalkotója sem kaphatja meg az MI után**

Közös művek

- Több szerző közös művére, ha annak részei nem használhatóak fel önállóan, a szerzői jog együttesen és egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat. A szerzői jog megértése ellen azonban bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet.
- Ha a közös mű részei önállóan felhasználhatók, a saját rész tekintetében a szerzői jogok önállóan gyakorolhatók. Az összekapcsolt művekből álló, együtt alkotott közös mű valamelyik részének más művel való összekapcsolásához az eredeti közös mű valamennyi szerzőjének hozzájárulása szükséges.

Együttesen létrehozott művek

- Az együttesen létrehozott műre a szerzők jogutódjaként azt a természetes vagy jogi személyt illeti meg a szerzői jog, akinek vagy amelynek kezdeményezésére és irányításával a művet létrehozták, és aki vagy amely azt a saját nevében nyilvánosságra hozta.
- Együttesen létrehozottnak minősül a mű, ha a megalkotásában együttműködő szerzők hozzájárulásai olyan módon egyesülnek a létrejövő egységes műben, hogy nem lehetséges az egyes szerzők jogait külön-külön meghatározni.

Gyűjteményes mű

- Szerzői jogi védelemben részesül a gyűjtemény, ha a tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű. A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.
- A gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti, ez azonban nem érinti a gyűjteménybe felvett egyes művek szerzőinek és kapcsolódó jogi teljesítményének jogosultjainak önálló jogait.
- A gyűjteményes mű szerzői jogi védelme nem terjed ki a gyűjteményes mű tartalmi elemeire.

Név nélkül vagy felvett néven nyilvánosságra hozott mű

- Ha a művet név nélkül vagy felvett néven hozták nyilvánosságra, a szerzői jogokat a szerző fellépéséig az gyakorolja, aki a művet először hozta nyilvánosságra.

Adatkezelés, szerzői jog

A szerzői jogok keletkezése, a szerzői jogok a vagyoni forgalomban

- A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok összessége
- A szerző személyhez fűződő jogait nem ruházhatja át, azok másként sem szállhatnak át és a szerző nem mondhat le róluk
- A vagyoni jogok nem ruházhatók át, másként sem szállhatnak át és azokról lemondani sem lehet
- A vagyoni jogok örökölhethetők, róluk halál esetére rendelkezni lehet
- A vagyoni jogokat öröklés útján megszerző személyek azokról egymás javára rendelkezhetnek
- A vagyoni jogok a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel átruházhatók, illetve átszállnak. A jogszerző a vagyoni jogokkal a továbbiakban rendelkezhet.

Személyhez fűződő jogok, a mű nyilvánosságra hozatala

- A szerző határoz arról, hogy a műve nyilvánosságra hozható-e
- A mű nyilvánosságra hozatala előtt annak lényeges tartalmáról csak a szerző hozzájárulásával szabad a nyilvánosság számára tájékoztatást adni
- A felhasználási szerződés alapján megadottnak kell tekinteni a szerző hozzájárulását ahhoz, hogy a felhasználó a mű tartalmáról a felhasználás céljának megfelelő módon, a nyilvánosság számára tájékoztatást adjon
- A szerző halála után fellelt művet úgy kell tekinteni, hogy a szerző azt nyilvánosságra hozatalra szánta
- A szerző alapos okból, írásban visszavonhatja a mű nyilvánosságra hozatalához adott engedélyét, a már nyilvánosságra hozott művének további felhasználást pedig megtilthatja. Köteles azonban a nyilatkozat időpontjáig felmerült kárt megtéríteni. Ez nem érinti a munkáltató jogát a mű felhasználásra, továbbá nem akadályozza a vagyoni jogok átruházása esetén a szerzőt az átruházott vagyoni jogokon alapuló felhasználásban

A név feltüntetése

- A szerzőt megilleti a jog, hogy művén és a művére vonatkozó közleményen szerzőként feltüntessék. A szerzőt a mű részletének átvétele, idézése vagy ismertetése esetén is meg kell jelölni. A szerző a neve feltüntetéséhez való jogot a felhasználás jellegétől függően, ahhoz igazodó módon gyakorolhatja.
- Az átdolgozáson vagy feldolgozáson, illetve a fordításon az alapul szolgáló mű szerzőjének nevét is fel kell tüntetni.
- A szerző jogosult művét nevének megjelölése nélkül vagy felvett nevéen is nyilvánosságra hozni. A szerző a nevének feltüntetésével nyilvánosságra hozott mű újabb jogszerű felhasználása esetén is megkívánhatja, hogy a művét a továbbiakban nevének feltüntetése nélkül használják fel.
- A szerző követelheti, hogy e minőségét senki se vonhatja kétségbe

A mű egységének védelme

- A szerző személyéhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása, vagy a mű más olyan megváltoztatása vagy a művel kapcsolatos más olyan visszaélés, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes.

A személyhez fűződő jogok gyakorlása

- A szerző halála után az e törvényben szabályozott személyhez fűződő jogi megsértése miatt a védelmi időn belül az léphet fel, akit a szerző irodalmi, tudományos vagy művészi hagyatékának gondozásával megbízott. Ilyennek hiányában, vagy ha a megbízott nem intézkedik, az aki a szerzői vagyoni jogokat öröklési jogcímen megszerezte.
- A védelmi idő eltelte után a szerző emlékének megsértése címén az érintett közös jogkezelő szervezet vagy szerzői érdek-képviselői szervezet is felléphet olyan magatartás miatt, amely a védelmi időn belül sértené a szerző jogát arra, hogy a művén vagy a művére vonatkozó közleményen szerzőként feltüntessék.
- A szerző meghatározott személyhez fűződő jogainak védelmében a felhasználó is felléphet, ha ahhoz a szerző a felhasználási szerződésben kifejezetten hozzájárult.
- A szerzői jogi védelem alatt álló mű közérdekű adatként vagy közérdekből nyilvános adatként való megismerésére irányuló igényt a szerző személyéhez fűződő jogainak védelme érdekében az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az adatigénylő által kívánt forma és mód helyett a mű közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot tartalmazó részei megtekintésének lehetővé tételével is teljesítheti.

Vagyoni jogok

A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

A szerző engedélye szükséges a mű sajátos címének felhasználásához is.

A szerzőt megilleti a műben szereplő jellegzetes és eredeti alak kereskedelmi hasznosításának és az ilyen hasznosítás engedélyezésének kizárólagos joga is.

Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek a felhasználásához kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le. Ha a törvény a felhasználási szerződés érvényességét megszabott alakhoz köti, a díjazásról való lemondás is csak a megszabott alakban érvényes.

A törvény meghatározott esetekben a szerzőt a mű felhasználásáért megfelelő díjazás illeti meg anélkül, hogy a felhasználás engedélyezésére kizárólagos joga volna. A törvény kizárhatja az ilyen díjazásról való lemondás jogát, a szerző ilyen rendelkezés hiányában is csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le a díjazásról.

Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

A mű felhasználásának minősül különösen:

- A többszörözés
- A terjesztés
- A nyilvános előadás
- A nyilvánosságához közvetítés sugárzással vagy másként
- A sugárzott műnek az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával a nyilvánosságához történő továbbközvetítése
- Az átdolgozás
- A kiállítás

Adatkezelés, szerzői jog

A többszörözés joga

- A szerző kizárólagos joga, hogy a művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon.

Többszörözés:

- A mű anyagi hordozón való rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint egy vagy több másolat készítése a rögzítésről.
- A mű többszörözésének minősül különösen a nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítése, a hang vagy képfelvétel előállítása, a sugárzás vagy a vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítés céljára való rögzítés, a mű tárolására digitális formában elektronikus eszközön, valamint a számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítása. Az építészeti alkotások esetében többszörözés a tervben rögzített alkotás kivitelezése és után építése is.

A terjesztés joga

- A szerző kizárólagos joga, hogy a művét terjessze, és hogy erre másnak engedélyt adjon.
- Terjesztésnek minősül a mű eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele forgalomba hozatallal vagy forgalomba hozatalra való felkínálással.

A nyilvánosság előadás joga

- A szerző kizárólagos joga, hogy művét nyilvánosan előadja, és hogy erre másnak engedélyt adjon.
- Előadás a mű érzékelhetővé tétele jelenlévők számára.

Előadás különösen:

- A mű előadása közönség jelenlétében személyes előadóművészi teljesítménnyel, így például a színpadi előadás, a hangverseny, a szavalóest, a felolvasás (élő adás).
- A mű érzékelhetővé tétele bármilyen műszaki eszközzel vagy módszerrel, így például a filmalkotás vetítése, a közönséghez közvetített vagy terjesztett mű hangszóróval való megszólaltatása, illetve képernyőn való megjelenítése.

A mű nyilvánossághoz való közvetítésének joga

- A szerző kizárólagos joga, hogy a művét sugárzással a nyilvánossághoz közvetítse, és hogy erre másnak engedélyt adjon.
- Sugárzás a mű érzékelhetővé tétele távollévők számára hangoknak, képeknek vagy technikai megjelenítésüknek vezeték vagy más hasonló eszköz nélkül megvalósuló átvitelével.

Az átdolgozás joga

- A szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve hogy erre másnak engedélyt adjon.
- Átdolgozás a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, a filmalkotás átdolgozása és a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.

Adatkezelés, szerzői jog

Munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott mű

Eltérő megállapodás hiányában a mű átadásával a vagyoni jogokat a szerző jogutódjaként a munkáltató szerzi meg, ha a mű elkészítése a szerző munkaviszonyból folyó kötelessége.

Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alapján megszerzett vagyoni jogok a munkáltató személyében bekövetkezett jogutódlás esetén átszállnak a munkáltató jogutódjára.

A szerzőt megfelelő díjazás illeti meg, ha a munkáltató a felhasználásra másnak engedélyt ad vagy a művel kapcsolatos vagyoni jogokat másra átruházza.

A szerző a munkáltató jogszerzése esetén is jogosult marad arra a díjazásra, amely e törvény alapján a felhasználás jogának átruházását követően is megilleti.

Védelmi idő

A szerzői jogok a szerző életében és halálától számított hetven éven át részesülnek védelemben.

A hetvenéves védelmi időt a szerző halálát követő év első napjától, közös művek esetében az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani.

Ha a szerző személye nem állapítható meg, a védelmi idő a mű első nyilvánosságra hozatalát követő év első napjától számított hetven év. Ha azonban ez alatt az idő alatt a szerző jelentkezik, a védelmi időt a (2) bekezdés szerint kell számítani.

Több részben nyilvánosságra hozott mű esetében az első nyilvánosságra hozatal évét részenként kell számítani.

Az együttesen létrehozott mű védelmi ideje a mű első nyilvánosságra hozatalát követő év első napjától számított hetven év.

A filmalkotás védelmi idejét a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálát követő év első napjától kell számítani, függetlenül attól, hogy azok szerzőtársként fel vannak-e tüntetve: a film rendezője, a forgatókönyvíró, a dialógus szerzője és kifejezetten a filmalkotás céljára készült zene szerzője.

Szabad felhasználás esete

A szabad felhasználás körében a felhasználás díjtalan, és ahhoz a szerző engedélye nem szükséges. Csak a nyilvánosságra hozott művek használhatók fel szabadon e törvény rendelkezéseinek megfelelően.

A felhasználás a szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezések alapján is csak annyiban megengedett, illetve díjtalan, amennyiben nem sérelmes a mű rendes felhasználása és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogos érdekeit, továbbá amennyiben megfelel a tisztesség követelményeinek és nem irányul a szabad felhasználás rendeltetésével össze nem férő célra.

A mű részletét a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti. Nyilvánosságra hozott irodalmi vagy zenei mű, film részlete, vagy kisebb terjedelmű önálló mű, továbbá képzőművészeti, építészeti iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotás képe, valamint fotóművészeti alkotás szemléltetés érdekében iskolai oktatási célra, valamint tudományos kutatás céljára a forrás és az ott megjelölt szerző megnevezésével a cél által indokolt terjedelemben átvehető, feltéve, hogy az átvevő művet nem használják fel üzletszerűen. Átvételnek minősül a mű olyan mértékű felhasználása más műben, amely az idézést meghaladja..

Adatkezelés, szerzői jog

Teljes könyv, továbbá a folyóirat vagy a napilap egésze magáncélra csak kézírással vagy írógéppel másolható szabadon.

Nem minősül szabad felhasználásnak, ha a műről más személlyel készíttetnek másolatot számítógépen, illetve elektronikus adathordozón.

Árva mű felhasználása

Egy mű vagy szomszédos jogi teljesítmény akkor tekinthető árva műnek, ha jogosultja ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik és a felkutatására az adott helyzetben általában elvárható gondossággal, jóhiszeműen elvégzett jogosultkutatás nem vezetett eredményre.

A jogosultkutatás során legalább az árva mű felhasználásával kapcsolatos részletes szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott információforrásokat igénybe kell venni.

A jogosultkutatást abban az országban kell elvégezni, amelyben a művet vagy teljesítményt először nyilvánosságra hozták.

A (3) bekezdéstől eltérően, a filmalkotással vagy más audiovizuális művel kapcsolatos jogosultkutatást az előállító székhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti országban kell elvégezni.

A felhasználási szerződések általános szabályai

A felhasználási szerződés alapján a szerző engedélyt ad művének a felhasználására, a felhasználó pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.

A felhasználási szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. A felhasználási szerződésre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha e törvény vagy más jogszabály az eltérést nem tiltja,

Ha a felhasználási szerződés tartalma nem állapítható meg egyértelműen, a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.

A felhasználási szerződés csak kifejezett kikötés esetén ad kizárólagos jogot. Kizárólagos felhasználási engedély alapján csak a jogszerző használhatja fel a művet, a szerző további felhasználási engedélyt nem adhat, és maga is csak akkor marad jogosult a mű felhasználására, ha ezt a szerződésben kikötötték.

A kizárólagos felhasználási engedélyt tartalmazó szerződés megkötése előtt adott nem kizárólagos felhasználási engedély fennmarad, kivéve, ha a szerző és a felhasználásra nem kizárólagos jogot szerző felhasználó közötti szerződés eltérően rendelkezik.

A felhasználási engedély korlátozható valamely területre, időtartamra, felhasználási módra és a felhasználás meghatározott mértékére.

Jogszabály vagy a szerződés eltérő rendelkezése hiányában a felhasználási engedély Magyarország területére terjed ki és időtartama a szerződés tárgyát képző műhöz hasonló művek felhasználására kötött szerződések szokásos időtartamához igazodik

Ha a szerződés nem jelöli meg azokat a felhasználási módokat, amelyekre az engedély vonatkozik, illetve nem határozza meg a felhasználás megengedett mértékét, az engedély a szerződés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékére korlátozódik

Adatkezelés, szerzői jog

Kiadói szerződés

Kiadói szerződés alapján a szerző köteles a művet a kiadó rendelkezésére bocsátani, a kiadó pedig jogosult azt kiadni, valamint forgalomba hozni és köteles a szerzőnek díjat fizetni.

A kiadás joga a mű magyar nyelvű kiadására vonatkozik. A szerződés alapján gyakorolható kiadási jog kizárólagos.

Irodalmi mű kiadásánál lépnek alkalmazásához a szerző beleegyezése szükséges.

Ha a szerző beleegyezett abba, hogy művét képek alkalmazásával adják ki, az egye képek felhasználásához való hozzájárulását csak alapos okból tagadhatja meg.

A számítógépi programozás (szoftver)

Az első paragrafus (6) bekezdésében foglalt rendelkezést alkalmazni kell a szoftver csatlakozó felületének alapját képző ötletre, elvre, elgondolásra, eljárásra, működési módszerre vagy matematikai műveletre is.

(2) A 4 paragrafus (2) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell a szoftvernek az eredeti programnyelvétől eltérő programnyelvre történő átírására is.

(3) A szoftverre vonatkozó vagyoni jogok átruházhatók.

(4) A szerző munkaviszonyból folyó kötelessége teljesítéseként elkészítette szoftverre a 30 paragrafus (3) és (4) bekezdésben foglalt rendelkezések nem vonatkoznak.

Eltérő megállapodás hiányában a szerző kizárólagos joga nem terjed ki a többszörösére, az átdolgozásra, a feldolgozásra, a fordításra, a szoftver bármely más módosítására, valamint ezek eredményének többszörözésére annyiban, amennyiben e felhasználási cselekményeket a szoftver jogszerűen megszerző személy a szoftver rendeltetésével összhangban végzi.

A felhasználási szerződésben sem zárható ki, hogy a felhasználó egy biztonsági másolatot készíthessen a szoftverről, ha az a felhasználáshoz szükséges.

Aki a szoftver valamely példányának felhasználására jogosult, a szerző engedélye nélkül is megfigyelheti és tanulmányozhatja a szoftver működését, továbbá kipróbálhatja a szoftver annak betáplálása, képernyőn való megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása során abból a célból, hogy a szoftver valamely elemének alapjául szolgáló elgondolást vagy elvet megismerje.

Adatbázis

E törvény alkalmazásában adatbázis: önálló művek, adatok vagy egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteménye, amelynek tartalmi elemeihez egyedileg hozzá lehet férni.

Az adatbázisra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell az adatbázis működtetéséhez, illetve tartalmának megismeréséhez szükséges dokumentációra is.

Az adatbázisra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a számítástechnika eszközökkel hozzáférhető tartalmú adatbázis előállításához vagy működtetéséhez felhasznált szoftverhez.

Adatkezelés, szerzői jog

A reklámozás céljára megrendelt mű

A reklámozás céljára megrendelt műre vonatkozó vagyoni jogok a felhasználóra átruházhatók.

E vagyoni jogok átruházására irányuló szerződés létrejötte szempontjából lényeges kérdésnek minősül különösen a felhasználás módja, mértéke, földrajzi területe, időtartama, a reklám hordozójának meghatározása, valamint a szerzőnek járó díjazás.

E művekre a közös jogkezelés nem terjed ki.

Előzetesen meglévő műnek reklámozás céljára történő felhasználása esetén a szerző és a felhasználó megállapodhatnak abban, hogy a művet reklámozás céljára megrendelt műnek tekintik. E megállapodás a közös jogkezelő szervezettel szemben csak akkor válik hatályossá, ha arról a szerző a szervezetet írásban értesíti.

A követő jog mértéke

A szerzői díj mértéke a műalkotás pénzben kifejezett vagy kifejezhető ellenértékének
4%-a a vételárnak 50000eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó részében
3%-a a vételárnak 50000,01 és 200000 eurónak megfelelő forintösszeg közötti részben
1%-a a vételárnak a 200000,01 és 350000eurónak megfelelő forintösszeg közötti részben
0,5%-a a vételárnak a 350000,01 és 500000 eurónak megfelelő forintösszeg közötti részben
0,25%-a a vételárnak az 500000 eurónak megfelelő forintösszeg feletti részben
A díj mértéke nem haladhatja meg a 12 500 eurónak megfelelő forintösszeget

Az előadóművészek védelme

Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az előadóművész hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy:

- rögzítetlen előadását rögzítsék
- rögzítetlen előadását sugározzák vagy más módon a nyilvánossághoz közvetítsék, kivéve, ha az előadás, amelyet sugároznak vagy más módon a nyilvánossághoz közvetítenek, már maga is sugárzott előadás
- rögzített előadást többszörözzék
- rögzített előadást terjesszék
- rögzített előadását vezetékek útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

A hangfelvételek előállítóinak védelme

Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a hangfelvétel előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a hangfelvételt

- többszörözzék
- terjesszék
- vezetékek útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg

A hangfelvétel előállítóját az (1) bekezdésben említett felhasználásokért díjazás illeti meg

A filmek előállítóinak védelme

A film előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a filmet:

többszörözzék

terjesszék, ideértve a nyilvánosság részére történő haszonkölcsönbe adást is

vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

A védelmi idő

A szerző teljes életében és halála után 70 évig, ha több szerző van, az utolsó halálától számítandó a 70év, a szerző halálát követő év jan. 1-től számolódik

Az e fejezetben szabályozott teljesítményének a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel a következő időtartamokban részesülnek védelemben:

- A nem rögzített előadások az előadás megtartását követő év első napjától számított ötven évig
- A nem hangfelvételben rögzített előadások a felvétel első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított ötven évig vagy a felvétel elkészítését követő év első napjától számított ötven évig, ha ezalatt nem hozták forgalomba a felvételt
- A hangfelvételben rögzített előadások a hangfelvétel első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított hetven évig vagy a hangfelvétel elkészítését követő év első napjától számított ötven évig, ha ezalatt nem hozták forgalomba a hangfelvételt
- A hangfelvételek a hangfelvétel első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított hetven évig vagy a hangfelvétel elkészítését követő év első napjától számított ötven évig, ha ezalatt nem hozták forgalomba a hangfelvételt
- A sugárzott műsorok vagy a vezeték útján a nyilvánossághoz átvitt saját műsorok az első sugárzást vagy átvitelt követő év első napjától számított ötven évig
- A filmek az első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított ötven évig, vagy a film elkészítését követő év első napjától számított ötven évig, ha ezalatt nem hozták forgalomba a filmet.

Az adatbázisok előállítóinak védelme

Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az adatbázis előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy az adatbázis tartalmának egészét vagy jelentős részét

Másolat készítése útján többszörözzék (kimásolás)

A nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék az adatbázis példányainak terjesztésével vagy a nyilvánossághoz való közvetítéssel

Szellemi tulajdon

Minden olyan emberi alkotás, ami emberi kreativitással jön létre

pl: zenemű, festmény

➔ könnyen másolható, az állam ad garanciát ezekre

Iparjog védelem

Nem csak a kreativitás eredményeképpen jönnek létre

Több alterület:

Szabadalmi jog: találmány, műszaki megoldások

Védjegy

Használati minta oltalom

Szabadalom

Növényfajta minta

Heterogén: mert a különböző oltalommal rendelkező megoldások eltérnek

Szabadalom

Védelmi ideje 20 év, a kérelem időpontjától, nem kiterjeszthető

Védjegy

Korlátlan alkalommal meghosszabbítható, fizetni kell érte

A védelmi idők eltérnek

Nem automatikusan jönnek létre, az állam megfelelő szervénél kell kérelmezni

Eljárással döntenek el, hogy jár-e a kizárólagosság

SOHASEM automatikus

Nem biztos, hogy megadják a védelmet

Nem olcsók

Teritoális Jellegűek a védelmek, csak mi használhatjuk őket

Mindig az adott ország területén érvényes

Ha külföldön is kell, a külföldi országnál is kérvényezni kell

NINCS VILÁGSZABADALOM -> területi jelleg érvényesül

Egy márka logóját is így kell védeni

Európai uniós védjegy: az uniós országok külön vizsgálják, hogy adják-e

A monopólium az államnak azért jó mert

a szabadalom 20 évig tart

utána bárki használhatja, tovább fejlesztheti

fejlődik a technika

mindenki számára elérhető lesz a találmány paramétere, minden elérhető lesz a találmányról

20 év után közkinccs lesz

Hasonlóságok

Munkaviszony

pl: autógyár, gyógyszergyár

Havi munkabér, cserébe amit feltalált azt **szolgálati találmány**

- ➔ létrehozása a személyhez fűződő jogok a feltalálónak
- ➔ a vagyoni jogok a munkáltatóé, a munkáltatót illeti meg automatikusan

Ha nem ezért kapja a fizetését, hogy találmányt hozzon létre, de használja ott a gépeket és létrehoz egy találmányt, vagy más munkakörben dolgozik akkor az speciális kategória:

Alkalmazotti találmány

- ➔ a jogok nem szállnak az automatikusan a munkáltatóra, de hasznosíthatja a találmányt

Ha otthon szabadidejében feltalál valamit **Egyéni önálló találmány**

- ➔ egyéni feltalálás

Több feltaláló, 1 találmány

pl: gyógyszerek

Meg kell jelölni, hogy kik a feltalálók és milyen arányban járultak hozzá, ha nincs, akkor egyenlő arányban lesznek

Szabadalmak védelmi ideje

általános 20 év

a bejelentés napjától kezdődik

20 év után megszűnik, ha többen találták fel, akkor is

nem automatikusan jön létre, kérvényezni kell az államtól

éves fenntartási díja van -> évről évre növekszik, exponenciálisan

A SZOFTVEREKET NEM LEHET SZABADALOMMAL VÉDENI

Adatkezelés, szerzői jog

Mi is az a GDPR?

Az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete. (General Data Protection Regulation) Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016. április 27-i 2016/679 rendelete a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46 EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

Kettős cél:

1. Személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények modernizálása és hatékonyabbá tétele
  2. A szabályozás európai szintű egységesítésével a személyes adatoknak az EU-n belüli áramlásának biztosítása.
- Európai Unió Alapjogi Charta 8. cikk > személyes adatok védelme mint alapjog

Evidenciák

A GDPR nem igényel és nem is tűr tagállami ratifikációt
saját jogszabályban nem ismételhető meg

A GDPR hatálya alá tartozó adatkezelésre csak akkor alkothatnak jogszabályt ha azt kifejezetten a GDPR megengedi
Tehát van-e tagállami szabályozás ?

Területi hatály

- (1) E rendeletet kell alkalmazni a személyes adatoknak az Unióban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók tevékenységeivel összefüggésben végzett kezelésére, függetlenül attól, hogy az adatkezelés az Unió területén történik vagy nem.
- (2) E rendeletet kell alkalmazni az Unióban tartózkodó érintettek személyes adatainak az Unióban tevékenységi hellyel nem rendelkező adatkezelő vagy adatfeldolgozó által végzett kezelésére, ha az adatkezelési tevékenységek:
  - a) áruknak vagy szolgáltatásoknak az Unióban tartózkodó érintettek számára történő nyújtásához kapcsolódnak, függetlenül attól, hogy az érintettnek fizetnie kell-e azokért; vagy
  - b) az érintettek viselkedésének megfigyeléséhez kapcsolódnak, feltéve hogy az Unió területén belül tanúsított viselkedésükről van szó.
- (3) E rendeletet kell alkalmazni a személyes adatoknak a nem az Unióban, hanem olyan helyen tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelő által végzett kezelésére, ahol a nemzetközi közjog értelmében valamely tagállam joga alkalmazandó.

Személyi hatály

A GDPR hatálya minden adatkezelőre kiterjed függetlenül attól, hogy a honlap üzemeltetője nagyvállalat, kis- vagy középvállalkozás, esetleg magánszemély. A magánszemély által üzemeltetett

kamera/kamerarendszer által folytatott adatkezelés is a GDPR hatálya alá tartozik, ha az nem minősül háztartási adatkezelésnek.

Tárgyi hatály, az adatkezelésnek minősülő műveletek

Annak eldöntése során, hogy egy adatkezelés a GDPR tárgyi hatálya alá tartozik-e, a GDPR 1. és 2. cikkében foglaltak képezik a kiindulópontot.

A GDPR hatálya nem terjed ki például az adatvédelmi reform másik elemét képező bünyügi adatvédelmi irányelv hatálya alá tartozó adatkezelésekre.

Ezzel szemben például a munkahelyi e-mail fiók, továbbá a munkavállaló rendelkezésére bocsátott laptop, illetve telefon adattartalmán mint személyes adaton elvégzett bármely művelet a GDPR hatálya alá tartozó adatkezelésnek minősül.

Tárgyi hatály, az adatkezelésnek minősülő műveletek

Csak olyan adatkezelésre terjed ki tehát a GDPR hatálya, amely természetes személyekre vonatkozik;

részben vagy egészben automatizált módon történő adatkezelés;

nem automatizált módon történő olyan adatkezelés, amely valamely nyilvántartási rendszer részét képezi, vagy annak részévé kívánják tenni; valamint

amely az uniós jog hatálya alá tartozó tevékenységhez kapcsolódik.

Nem alkalmazandó a GDPR olyan adatkezelésre, amely

a közös kül- és biztonságpolitika tárgykörébe tartozik;

bűncselekmények felderítéséhez, megakadályozásához, közbiztonsághoz kapcsolódik;

kizárólag személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzik.

Tárgyi hatály, az adatkezelésnek minősülő műveletek

Az általános adatvédelmi rendelet fogalommeghatározásai alapján a munkahelyi e-mail fiók, továbbá a munkavállaló rendelkezésére bocsátott laptop,

illetve telefon adattartalma személyes adatnak, a személyes adaton elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek minősül. Ettől elkülönülő kérdés,

hogy a személyes adatok, illetve az adatkezelés kizárólag a munkavégzéssel, annak céljaival függ össze, vagy magáncélból történik, ami az adatkezelő személyének,

illetve az adatkezelés jogszerűségének megítélésakor bírhat jelentőséggel. (NAIH/2019/769.)

Személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett adatkezelés (a „háztartási kivétel”)

Egyes fontosabb megállapítások összefoglalója:

A GDPR nem alkalmazandó a személyes adatok kezelésére, ha azt természetes személyek kizárólag személyes vagy otthoni tevékenységük keretében végzik.

A "háztartási kivétel" alkalmazásának feltétele, hogy az adatkezelést ne lehessen

Összefüggésbe hozni semmilyen szakmai vagy üzleti tevékenységgel.

A "háztartási kivételek közé tartozik többek között a levelezés, a címtárolás, valamint az említett személyes és otthoni tevékenységek keretében végzett, közösségi hálózatokon történő kapcsolattartás és online tevékenységek. Nem tartoznak ugyanakkor a háztartási kivételek közé például a közösségi médiafelületeken nyilvánosan megosztott tartalmak (pl. egy személy társskereső oldalon használt, képmást is tartalmazó profiljának egy nyilvános Facebook-csoportban történő megosztása).

Megfelelés az általános adatvédelmi rendeletnek - a rendelet alkalmazásának időpontját megelőzően megkezdett adatkezelés esetén

Egyes fontosabb megállapítások összefoglalója:

2018. május 25. napjától az adatkezelésre a GDPR szabályait kell alkalmazni, és az adatkezelőknek

a GDPR alkalmazásának időpontja előtt megkezdett adatkezeléseiket a GDPR hatálybalépésének időpontjától

- 2016. május 24. napjától számított két éven belül összhangba kellett hozniuk a rendelettel.

2018. május 25-ét követően az adatkezelő feladata a már meglévő, folyamatban lévő adatkezelésekre vonatkozó tájékoztatók GDPR-nak való megfeleltetése.

Ezzel kapcsolatban az adatkezelőnek a változásokról az érintetteket külön értesítenie nem szükséges.

Az érintett

"személyes adat": azonosított vagy azonosítható természetes személyre ("érintett") vonatkozó bármely információ;

azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen

valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat,

online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

A kiskorú érintett

A személyes adatok védelme mint személyiségi jog az érintett által gyakorolható,

így a GDPR szerinti, az adatokhoz való hozzáférés jogát az érintett, tehát nagykorú

cselekvőképes személy esetén maga,

vagy kiskorú esetén a törvényes képviselője gyakorolhatja. A gyermek adatainak kezelésére vonatkozó tájékoztatási/hozzáférési

kérelmeket tehát törvényes képviselőként a szülői felügyeletet gyakorló szülő nyújthatja be.

Egészségügyi intézményben az újszülött fotózásához

a szülei által mint a cselekvőképtelen gyermek fényképének elkészítéséhez - maga a szülő mint törvényes képviselő adhatja meg a hozzájárulást.

Az egyéni vállalkozó személyes adatainak kezelése

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy az erre irányuló szándékot a természetes személy bejelentse,

és a nyilvántartást vezető szerv a természetes személyt nyilvántartásba vegye. Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről

szóló 2009. évi CXV. törvény meghatározza a nyilvántartandó adatkört, illetve az egyéni vállalkozók nyilvános adatait.

Az egyéni vállalkozónak a törvény alapján bárki által megismerhető személyes adatai közérdekből nyilvános adatok.

Az egyéni vállalkozók nyilvánosságra hozott adatai esetén az adatkezelési cél a forgalom biztonsága, valamint az,

hogy bárki felvehesse a kapcsolatot az érintettel, ám szorosan csak a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos kommunikáció céljából.

Az érintett

„személyes adat”: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”)

vonatkozó bármely információ, azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító,

például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai,

szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

A kiskorú érintett

A személyes adatok védelme mint személyiségi jog az érintett által gyakorolható, így a GDPR szerinti, az adatokhoz való hozzáférés jogát az érintett, tehát nagykorú cselekvőképes személy esetén maga, vagy kiskorú esetén a törvényes képviselője gyakorolhatja.

A gyermek adatainak kezelésére vonatkozó tájékoztatási/hozzáférési kérelmeket tehát törvényes képviselőként

a szülői felügyeletet gyakorló szülő nyújthatja be. Egészségügyi intézményben az újszülött fotózásához a szülei által -

mint a cselekvőképtelen gyermek fényképének

elkészítéséhez - maga a szülő mint törvényes képviselő adhatja meg a hozzájárulást.

Az egyéni vállalkozó személyes adatainak kezelése

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy

az erre irányuló szándékot a természetes személy bejelentse, és

a nyilvántartást vezető szerv a természetes személyt nyilvántartásba vegye.

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény meghatározza a nyilvántartandó adatkört, illetve az egyéni vállalkozók nyilvános adatait.

Az egyéni vállalkozónak a törvény alapján bárki által megismerhető személyes adatai közérdekből nyilvános adatok.

Az egyéni vállalkozók nyilvánosságra hozott adatai esetén az adatkezelési cél a

forgalom biztonsága, valamint az, hogy bárki felvehesse a kapcsolatot az érintettel, ám szorosan csak a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos kommunikáció céljából.

Személyes adatok

"személyes adat": azonosított vagy azonosítható természetes személyre ("érintett") vonatkozó bármely információ;
azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

Személyes adatok

A személyes adatok különleges kategóriáinak kezelése

(1) A faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai és biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok kezelése tilos.

Személyes adatnak minősülő információk

A személyes adat fogalmába az ún. „pseudonim” vagy álnevesített személyes adatok is beletartoznak, mint az e-mail vagy IP cím akkor is, ha nem tartalmazza a természetes személy valódi nevét.

Személyes adatnak minősül továbbá például a munkavállaló rendelkezésére bocsátott munkahelyi e-mail fiók, laptop, telefon adattartalma.

Az adóazonosító jel mint személyes adat

Az adóazonosító jel olyan szakrendszeri azonosító, amely kizárólag arra a célra szolgál azonos jogviszonyokban, amelyek kapcsán azt létrehozták, azt más céllal felruházni, annak többletjelentést adni nem lehet, utóbbiak ugyanis ellentétesek lennének az univerzális azonosító szám alkotmányjogi tilalmával is.

Az arc, a képmás mint személyes adat

Egy ember arca, képmása személyes adatnak minősül.

Amennyiben egy felvétel alapján azonosítható egy természetes személy, akkor az elkészített képfelvétel személyes adatnak minősül. Ugyanakkor még ha az érintett a felvételen nem ismerhető is fel, arca kivehetően nem szerepel, és így a Ptk.-nak a képmás védelméhez biztosított joga nem sérül, a felvétel tartalmazhat egyéb olyan személyes adatokat, amelyek alapján az érintett felismerhető, így az adatvédelemre vonatkozó szabályok a képmás felismerhetetlenségétől függetlenül ebben az esetben is figyelembe veendőek (pl. ha valamely, a képen szereplő személyes tárgy alapján az érintett azonosítható, vagy legalábbis fennáll a lehetősége, hogy valaki ez alapján beazonítsa a „tárgy” tulajdonosát, használóját, birtokosát).

Nyilvánosságra hozott személyes adatok

kezelése

Valamely személyes adat korábban, jogszerűen történt nyilvánosságra hozatala nem teszi jogszerűvé a további adatkezelési lépéseket, így ezen adatok gyűjtését, felhasználását. A célhoz kötöttség elvének a nyilvánosságra hozott személyes adatok vonatkozásában is érvényesülnie kell.

A különleges személyes adatok

Különleges személyes adatoknak minősülnek például a biometrikus adatok, a politikai véleményre, az érdekképviselői tagság tényére vagy éppen a mozgáskorlátozottságra vonatkozó adatok.

A személyes adatok különleges kategóriáinak jogszerű kezeléséhez a GDPR további követelményeket ír elő.

A főszabály az, hogy a különleges személyes adatok kezelése tilos. E főszabály alóli kivételeket a GDPR 9. cikk (2) bekezdése tartalmazza, mely kivételek fennállása esetén kezelhetők különleges személyes adatok, feltéve hogy az adatkezelő valamely, a GDPR 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogalap fennállását is igazolni tudja.

A közérdekből nyilvános adatok

Mivel a személyes adatok nem lehetnek közérdekű adatok, azokat csak akkor lehetséges, egyben kötelező bárki számára kérésre hozzáférhetővé tenni vagy - jogszabályi előírás esetén - nyilvánosságra hozni, ha törvény ezen adatokat kifejezetten közérdekből nyilvános adattá minősíti. Egyéb esetben a személyes adat főszabály szerint nem nyilvánosként kezelendő, arra a személyes adatok védelmére vonatkozó általános szabályok vonatkoznak.

Közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek például a cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai, ugyanakkor a cégjegyzékben szereplő személyes adatok kezelésekor, felhasználásakor érvényre kell juttatni a GDPR és az Infotv. rendelkezéseit.

Az egyéni vállalkozó olyan természetes személy, aki gazdasági tevékenységet folytat, és e tevékenységével összefüggő bizonyos, az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény által meghatározott személyes adatai bárki által megismerhetők. Ezen adatok közérdekből nyilvános adatok, amelyek azonban ezen a vonatkozáson túl megtartják személyes adat minőségüket.

Az adatkezelő

"adatkezelő": az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja;

Az adatkezelő felelőssége

Az adatkezelésért, az adatvédelmi szabályokból eredő kötelezettségeikért főszabály szerint az adatkezelő felelős.

Ez alól kivétel, amikor egyértelműen egy természetes személy felelőssége állapítható meg azzal, hogy ilyen esetben is, például amikor konkrét természetes személyt neveznek ki, hogy biztosítsa az adatvédelmi elvek betartását, ez a személy nem lesz adatkezelő, hanem annak a jogi személynek a nevében jár el, amely adatkezelői minőségében továbbra is felelős az alapelvek megsértése esetén. (NAIH/2019/51/11.)

A magánszemély adatkezelői minősége

Magánszemély által üzemeltetett kamera/kamerarendszer által folytatott adatkezelés a GDPR hatálya alá tartozik, ha nem minősül háztartási adatkezelésnek. Nem tekinthető kizárólag személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett (háztartási) adatkezelésnek az a vagyonsvédelmi célú kamerás megfigyelőrendszerrel végzett adatkezelés, amely az adatkezelést végző személy magánszféráján kívülre irányul.

Közfeladatot ellátó szerv

Az állami és önkormányzati fenntartású egészségügyi intézmények közfeladatot látnak el. Az egészségügyi intézményben, kórházban tartózkodó személyek (akár beteg, akár hozzátartozó, akár munkavállaló) fényképezése főszabályként a beleegyezésükön alapulhat. A kép készítőjének felelőssége annak biztosítása, hogy a felvételen ne szerepeljen egy olyan egyéb személy sem, aki a rögzítéshez, adatkezeléshez nem adta hozzájárulását.

Az adatkezelői minőség helyi önkormányzat esetén

Az adott helyi önkormányzat székhelyén üzemeltetett biztonsági kamerák adatkezelése vonatkozásában a helyi önkormányzaton kívül a helyi önkormányzat polgármesteri hivatala is szóba jöhet mint adatkezelő.

Egy esetleges jövőbeni új adatkezelés megkezdése előtt tisztázandó, hogy a biztonsági kamerás adatkezelés tekintetében a helyi önkormányzat mely szerve mely döntéseket jogosult meghozni, ezzel kapcsolatban hogyan alakul a feladat- és hatáskör elosztása.

Közös adatkezelés

"adatkezelő": az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja;

Közös adatkezelők

Ha az adatkezelés céljait és eszközeit két vagy több adatkezelő közösen határozza meg, azok közös adatkezelőknek minősülnek. A közös adatkezelők átlátható módon, a közöttük létrejött megállapodásban határozzák meg az e rendelet szerinti kötelezettségek teljesítéséért fennálló, különösen az érintett jogainak gyakorlásával és a 13. és a 14. cikkben említett információk rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos feladataikkal összefüggő felelősségük megoszlását, kivéve azt az esetet és annyiban, ha és amennyiben az adatkezelőkre vonatkozó felelősség megoszlását a rájuk alkalmazandó uniós vagy tagállami jog határozza meg. A megállapodásban az érintettek számára kapcsolattartót lehet kijelölni.

az adatfeldolgozó

„adatifldolgozó”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely az adatkezelő nevében személyes adatokat kezel;

A harmadik országban letelepedett cégek által nyújtott szolgáltatások

(többek között a személyes adatok felvételére, tárolására, rendszerezésére, valamint felhasználására történő) igénybevétele - különösen politikai véleményre utaló személyes adatok kezelésével összefüggésben - nagyobb adatvédelmi kockázatot jelent, ezért az a jó gyakorlat, ha az adatkezelés során elsődlegesen a hasonló szolgáltatásokat nyújtó európai uniós cégeket választják, csökkentve ezáltal az adatvédelmi kockázatokat.

A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek

a) kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”);

b) gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon; a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés célhoz kötöttség”);

c) az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségésre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”);

d) pontosnak és szükség esetén naprakésznek kell lenniük; minden észszerű intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul töröljék vagy helyesbítsék („pontosság”);

e) tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”);

f) kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve („integritás és bizalmas jelleg”).
(2) Az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).

Az adatkezelés fő elvei

Amennyiben az egyes hatóságok közvetlenül férnek hozzá olyan állami nyilvántartásokhoz és adatbázisokhoz, amelyek adataihoz egy-egy adott eljárás során szükségük van, ennek technikai megvalósítása során elengedhetetlen, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó elveket tartalmazó GDPR 5. cikkére figyelemmel az így végrehajtott lekérdezések során meghatározható és nyomon követhető legyen az, hogy ki, mikor, milyen céllal fér hozzá az egyes adatbázisokhoz, milyen adatokat ismert meg, illetve ezen adatok kezelésére a továbbiakban milyen szabályok vonatkoznak.
(NAIH/2019/7539/2.)

A tisztességes és átlátható adatkezelés elve

Az adatkezelés tisztességes volta a jogszerűséget is magában foglaló követelmény, az érintett információk önrendelkezési jogának, és ezen keresztül magánszférájának, emberi méltóságának tiszteletben tartását jelenti: az érintett nem válhat kiszolgáltatottá az adatkezelővel, sem más személlyel szemben. Az adatalany mindvégig alanya kell hogy maradjon a személyes adatok kezelésével járó folyamatnak, és nem válhat annak pusztá tárgyává.

Az átlátható és tisztességes adatkezelés elve megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól, továbbá minden olyan információról, amelyek a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükségesek.

Az átláthatóság elve szerint az érintettek számára átláthatónak kell lennie, hogy mely személyes adataikat mely adatkezelők hogyan kezelik. Az átláthatóság elve megköveteli, hogy a nyilvánosságnak vagy az érintettnek nyújtott tájékoztatás tömör, könnyen hozzáférhető és könnyen érthető legyen, valamint hogy azt világos és közérthető nyelven fogalmazzák meg, illetve ezen túlmenően szükség esetén vizuálisan is megjelenítsék.

Ugyanakkor az átláthatóságnak az adatkezelés teljes folyamata során érvényesülnie kell, azaz nemcsak az érintettek tájékoztatásakor, hanem az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmek elbírálásakor, az azokra történő válaszadásakor is.

DEBRECENI

A célhoz kötöttség elve, a készletező adatgyűjtés

A célhoz kötött adatkezelés követelménye szerint személyes adatot kezelni csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból, a céllal összeegyeztethető módon lehet. Ez azt jelenti, hogy az adatkezelés megkezdése előtt konkrétan meg kell nevezni az adatkezelési célt, és ennek megfelelően felmérni, hogy ahhoz mely személyes adatok szükségesek, ezt pedig egyértelműen kell megfogalmazni. Az adatkezelési célhoz képest megfelelő és releváns adatok kezelése tekinthető jogszerűnek, ez alapján biztosítani kell, hogy kizárólag olyan személyes adatok kezelésére kerüljön sor, amelyek az adott konkrét adatkezelési cél szempontjából szükségesek.

A személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell hogy legyenek, s a szükségesre kell korlátozódniuk.

A célhoz kötöttség elvének a nyilvánosságra hozott személyes adatok vonatkozásában is érvényesülnie kell, különösen az egyes közösségi oldalakon, illetve közösségi szolgáltatásokkal összefüggésben nyilvánosságra hozott személyes adatok vonatkozásában.

A fokozatosság elve

A fokozatosság elve szerint az adatkezelőnek a személyes adatok védelméhez való jogot legkevésbé korlátozó módszereket kell alkalmaznia, és csak a legszükségesebb személyes adatokat kezelheti jogszerűen, a jelentősebb korlátozást eredményező módszereket csak akkor alkalmazhatja, ha a kevésbé korlátozóak nem működnek vagy előreláthatóan nagy valószínűséggel nem működnének.

Az adatminimalizálás elve

A mozgásukban korlátozott személyek parkolási igazolványához kötődő kedvezmény igénybevételének feltételeivel kapcsolatban az adatminimalizálás elvére figyelemmel nem fogadható el, ha a behajtási lehetőséget csak a parkolási igazolvány használata mellett további személyes adatok megadása, rögzítése után teszi lehetővé az adatkezelő.

Az adattakarékosság elve

Az általános adatvédelmi rendelet szerint az adatkezelési célhoz képest megfelelő és releváns adatok kezelése tekinthető jogszerűnek, ez alapján biztosítani kell, hogy kizárólag olyan személyes adatok kezelésére kerüljön sor, amelyek az adott konkrét adatkezelési cél szempontjából szükségesek.

Az adattakarékosság elvéből következően vizsgálni kell, hogy a jogszerű adatkezelési célt egyéb eszközzel észszerű, illetve arányos módon el lehet-e érni.

A pontosság elve

Ha telefonszámra való SMS küldés esetén vélelmezhető, hogy a nyilvántartott telefonszám nem az adatkezelő ügyfeléé, az adatkezelőnek intézkednie kell az adat kezelésének korlátozásáról a helyzet tisztázásáig, az adatpontosság ellenőrzéséig.

A pontosság elve azonban nemcsak az adatkezelőtől, hanem az adatalanytól is megköveteli a szükséges intézkedések megtételét, tehát szükséges az adatalany együttműködése is, ami szerződéses kapcsolatok esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:62. § (1) bekezdésében szabályozott együttműködési és tájékoztatási kötelezettségre is visszavezethető.

Az adatpontosság elvéből mindazonáltal nem vezethető le az a kötelezettség, hogy például egy másolat valós tartalmát hitelesítéssel kell igazolnia az adatkezelőnek.

A korlátozott tárolhatóság elve

A személyes adatok tárolása nem jelent korlátlan ideig történő adatmegőrzést.

Az ezzel ellentétes gyakorlat sérti a korlátozott tárolhatóság elvét is sérti.

A személyes adatok tárolása a lehető legrövidebb időtartamra korlátozódhat, és ennek biztosítása érdekében az adatkezelőnek tényleges törlési vagy rendszeres felülvizsgálati határidőket kell megállapítania. Az időtartam megjelölése nélküli, korlátlan megőrzési idő ún. készletező adatkezeléshez vezet, amely ellentétes a korlátozott tárolhatóság elvével.

Az integritás és bizalmas jelleg elve

Adatvédelmi szempontból az vizsgálható, hogy az E-ügyintézési tv. szerinti küldeményt esetlegesen megismerték-e illetéktelenszemélyek, az adatkezelő eleget tett-e az integritás és bizalmas jelleg követelményének.

Az elszámoltathatóság elve

Az elszámoltathatóságnak az adatkezelő objektív felelősségét és fokozott gondossági követelményét megfogalmazó alapvető követelménye szerint az adatkezelő felelős az adatkezelés alapelvei érvényesülésének biztosításáért, továbbá képesnek kell lennie arra, hogy az adatkezelés ezen alapelveknek történő megfelelését igazolja. E követelmény alapján továbbá az adatkezelés jogalapjának, az adatkezelés szükségességét megalapozó okok fennállását, az általános adatvédelmi rendelet szerinti feltételeknek történő megfelelést az adatkezelőknek az adatkezelés ideje alatt bármikor (azaz folyamatosan) igazolniuk kell tudni, aminek akkor tudnak alapvetően eleget tenni, ha az adatkezelés minden releváns körülményét, ideértve a jogalap alkalmazása körében adott esetben szükséges döntések körülményeit is, megfelelően dokumentálják, így ezt bármikor az érintett vagy a NAIH rendelkezésére tudják bocsátani.

Az elszámoltathatóság elve

Az elszámoltathatóság elve az adatkezelő által tett adatvédelmi intézkedésekért való felelősségvállalást jelenti, valamint tartalmazza az adatkezelés megtervezésétől kezdődően annak végzésén keresztül az adatkezelési cél megvalósítása érdekében tett valamennyi intézkedést, a személyes adatokhoz való hozzáférést, adattovábbítást és azok adminisztrálását, igazolását.

Az elszámoltathatóság elve alapján tehát az adatkezelőnek az adatkezelés teljes folyamata során úgy kell megvalósítania az adatkezelési műveleteket, hogy képes legyen az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés bizonyítására. Az elszámoltathatóság elve azonban nem csak általában, folyamat szinten értelmezhető, az valamennyi konkrét adatkezelési tevékenység, egy konkrét érintett személyes adatai kezelésének vonatkozásában is érvényesül.

Az elszámoltathatóság elve alapján az adatkezelő köteles úgy dokumentálni és nyilvántartani az adatkezelést, hogy annak jogszerűsége utólag bizonyítható legyen.

Így például ha az adatkezelés hozzájáruláson alapul, az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett hozzájárult személyes adatainak kezeléséhez.

Az osztott információs rendszerek alkotmányossági követelménye, az univerzális azonosító szám alkotmányjogi tilalma

Az osztott információs rendszerek alkotmányossági követelménye alapján az adóazonosító jel olyan szakrendszeri azonosító, amely kizárólag arra a célra szolgál, azon jogviszonyokban, amelyek kapcsán azt létrehozták, azt más céllal felruházni, annak többletjelentést adni nem lehet, utóbbiak ugyanis ellentétesek lennének az univerzális azonosító szám alkotmányjogi tilalmával is.